

JUSTITISMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. marts 2014
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Esben Haugland
Sagsnr.: 2014-0030-1946
Dok.: 1062690

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 565 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 5. februar 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Karen Hækkerup

/

Esben Haugland

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 565 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes kommentere artiklen ”Kun få ændringer i vejledning til ny offentlighedslov” (Information, 4. februar 2014) og oplyse, om hun kan bekræfte resultatet af Informations optælling - nemlig at ministeriet har imødekommet 27 af i alt 100 indkomne forslag fra høringen og valgt at se bort fra 73 af forslagene.”

Svar:

1. I den artikel i Information, som der henvises til i spørgsmålet, er bl.a. anført, at Justitsministeriet – ud over høringssvar med ændringsforslag i form af ”petitesser” og ”tekstnære rettelser” – har modtaget ”mere principielle indvendinger mod formuleringer i vejledningen, fordi de opfattes som en undergravning af loven”. Der peges i den forbindelse på tre konkrete områder, hvor ministeriet ikke har fulgt indvendinger fra høringssparterne.

I artiklen er det desuden anført, at Justitsministeriet kun har valgt at følge 27 af i alt 100 indkomne forslag, og at vejledningsudkastet har været sendt i høring med en ”kort frist”.

2. Justitsministeriet udstedte den 19. december 2013 en vejledning om den nye offentlighedslov, der som bekendt trådte i kraft den 1. januar 2014.

Et udkast til vejledningen havde forinden været sendt i bred høring hos de myndigheder og organisationer mv., som også blev hørt over Offentlighedskommissionens betænkning om den nye offentlighedslov. Vejledningsudkastet blev desuden lagt på Høringsportalen.

Høringsfristen blev under hensyn til vejledningens karakter – i overensstemmelse med, hvad der sædvanligvis fastsættes som høringsfrist i forhold til lovudkast – fastsat til 4 uger (fra mandag den 11. november 2013 til mandag den 9. december 2013).

Justitsministeriet finder på denne baggrund ikke, at der er grundlag for at sige, at vejledningsudkastet har været sendt i høring med en kort frist, således som det er anført i artiklen i Information.

3. For så vidt angår de modtagne høringssvar bemærkes, at Justitsministeriet i forbindelse med høringen har modtaget et større antal høringssvar

med såvel forslag til redaktionelle ændringer som indholdsmæssige ændringsforslag.

Justitsministeriet har foretaget en nøje gennemgang af hvert enkelt af de indkomne høringssvar og har i den endelige vejledning foretaget ændringer i forhold til det udsendte udkast til vejledning, i det omfang ministeriet har fundet grundlag herfor.

Der er i den forbindelse lagt vægt på, at vejledningen – som det også fremgår af forordet til denne – bør være baseret på forarbejderne til loven, det vil sige Offentlighedskommissionens betænkning, de relevante lovforslag (L 90 af 8. december 2010 og L 144 af 7. februar 2013) og Folketingets behandling heraf. Ved vurderingen af, om et ændringsforslag fra en høringspart burde medtages i vejledningen, har Justitsministeriet med andre ord lagt vægt på, om der var (retskildemæssigt) belæg for dette i forarbejderne til den nye offentlighedslov, idet ministeriet har ønsket at udarbejde en vejledning, hvis indhold der ikke efterfølgende kunne opstå tvivl om. Det er samtidig indgået i ministeriets vurdering, om et ændringsforslag var egnet til at indgå i en vejledning, der er ment som et opslagsværk til dem, som skal anvende loven i praksis.

Det skal tilføjes, at Justitsministeriet ikke i forbindelse med udarbejdelsen af vejledningen (eller efterfølgende) har foretaget en nærmere optælling af, hvor mange konkrete ændringsforslag de enkelte høringssvar kan siges at indeholde, eller i hvilket omfang ministeriet kan siges at have fulgt forslagene i høringssvarene.

4. Hvad særligt angår de i artiklen nævnte konkrete tre områder, hvor Justitsministeriet ikke har medtaget ændringsforslag fra høringsparterne, skal ministeriet bemærke følgende:

4.1. Med hensyn til det, som er anført i artiklen vedrørende svartider, kan det oplyses, at vejledningen på dette punkt er udformet i lyset af, hvad der følger af lovforslag L 144 af 7. februar 2013.

Det er således i lovforslagets bemærkninger (bemærkningerne til § 36, stk. 2) nærmere beskrevet, hvad der ligger i, at en anmodning om aktindsigt skal behandles og afgøres ”snarest”. Denne beskrivelse er gengivet i vejledningen.

I bemærkningerne i lovforslaget er der i øvrigt ”om de forhold, der efter

omstændighederne og undtagelsesvist kan begrunde en udsættelse af behandlingen af en anmodning om aktindsigt” henvist til Offentlighedskommissionens betænkning, side 798f. Justitsministeriet har derfor i vejledningen medtaget, hvad der er anført det pågældende sted i Offentlighedskommissionens betænkning. Baggrunden herfor er, at vejledningen som nævnt ovenfor er ment som et opslagsværk til dem, som skal anvende den nye offentlighedslov i praksis, og læseren bør derfor så vidt muligt ikke henvises til andre skriftsteder.

4.2. Også for så vidt angår spørgsmålet om meroffentlighed har Justitsministeriet lagt sig tæt op ad, hvad der følger af forarbejderne til loven.

De formuleringer i vejledningen, som kritiseres i artiklen, er således taget fra bemærkningerne i lovforslag L 144 af 7. februar 2013 (bemærkningerne til § 14, stk. 1), hvor det bl.a. fremgår:

”Forpligtelsen til af egen drift at tage stilling til, om der kan meddeles aktindsigt – i dokumenter og oplysninger, der kan undtages – efter meroffentlighedsprincippet, kan i praksis føre til, at myndighederne m.v. i forbindelse med behandlingen af en aktindsigtsanmodning først foretager en vurdering af, om der foreligger et reelt og sagligt behov for at undtage de pågældende dokumenter og oplysninger fra aktindsigt, og hvis det ikke er tilfældet, kan der meddeles aktindsigt med det samme. Foreligger der imidlertid et reelt og sagligt behov for at undtage dokumenterne eller oplysningerne fra aktindsigt, vil myndigheden herefter skulle foretage vurderingen af, hvilken undtagelsesbestemmelse der kan begrunde et afslag på aktindsigt, og om der er grundlag for at give aktindsigt efter meroffentlighedsprincippet.”

Det kan i øvrigt oplyses, at spørgsmålet om meroffentlighed er fremhævet i forordet til vejledningen og er nærmere behandlet i vejledningens kapitel 9.

4.3. I artiklen i Information kritiseres eksemplet i vejledningens bilag 5 for at lægge op til, at oplysninger om mere subjektive vurderinger som f.eks. prognoser ikke skal ekstraheres (udleveres).

Bilaget er et eksempel på et (tænkt) ministerbetjeningsdokument, og der er i vejledningen taget stilling til, hvilke oplysninger i dokumentet der skal ekstraheres efter reglerne herom i lovens § 28 om relevante oplysninger om en sags faktiske grundlag og om eksterne faglige vurderinger og § 29 om interne faglige vurderinger i endelig form.

Som det fremgår af eksemplet, lægges der op til, at alene de to indledende og de afsluttende afsnit vil kunne undtages fra aktindsigt. Alle de øvrige afsnit, herunder afsnittene, der indeholder vurderinger (og grundlaget herfor), vil skulle ekstraheres.

5. Afslutningsvist kan det oplyses, at der ikke – som det er tilfældet ved lovforslag – skal udarbejdes en kommenteret oversigt over indkomne høringssvar i forbindelse med udstedelse af vejledninger.

Justitsministeriet har ikke i den foreliggende sag udarbejdet en sådan oversigt. Det vil således være forbundet med et stort ressourceforbrug, hvis Justitsministeriet skal kommentere hvert enkelt af de forslag, som er fremkommet i forbindelse med den iværksatte høring over udkastet til vejledningen.

I det omfang Retsudvalget imidlertid måtte ønske svar på, hvorfor bestemte ændringsforslag i høringssvarene ikke er blevet imødekommet, er ministeriet imidlertid naturligvis indstillet på at redegøre herfor.